

VARSINAIS-SUOMEN MAAKUNTAUUDISTUS SUUNNITTELUN, LIIKENTEEEN JA YMPÄRISTÖN ALATYÖRYHMÄ

Aika: Keskiviikko 23.5.2018 klo 13.00–15.30
Paikka: Varsinais-Suomen liitto, nh. Tammi

Läsnä:	Heikki Saarento (pj.)	Varsinais-Suomen liitto
	Matti Vehviläinen (2. vpj.)	Varsinais-Suomen ELY-keskus
	Merja Haliseva-Soila	Varsinais-Suomen ELY-keskus
	Raimo Järvinen	Varsinais-Suomen ELY-keskus
	Mirja Koskinen	Varsinais-Suomen ELY-keskus
	Olli Mattila	Varsinais-Suomen ELY-keskus
	Anna-Leena Seppälä	Varsinais-Suomen ELY-keskus
	Timo Juvonen	Varsinais-Suomen liitto
	Aleksis Klap	Varsinais-Suomen liitto
	Erika Mäkeläinen (siht.)	Varsinais-Suomen liitto
	Mari Sinn	Varsinais-Suomen liitto
	Sara Tamsaari (-15.17)	Varsinais-Suomen liitto
	Kaisa Äijö	Varsinais-Suomen liitto
	Riikka Leskinen (-14.35)	Varsinais-Suomen liitto/Valonia
	Lasse Nurmi	JUKO/Akava (1.vj)
	Pasi Aromäki	Kaarinan kaupunki
	Mika Raula	Laitilan kaupunki
	Carl-Sture Österman (-14.46)	Paraisten kaupunki
	Olli-Pekka Hannu	Pöytyän kunta
	Niko Paloposki	Ruskon kunta
	Jarmo Heimo	Salon kaupunki

MUISTIO

1. Kokouksen avaus ja työryhmän järjestäytyminen

Päätös: Todettiin läsnäolijat ja työryhmän kokoonpano.

2. Maakunta- ja sote-uudistuksen valmistelutilanne

Päätös: Käytiin lyhyt katsaus sote-/maku-uudistuksen valmistelutilanteesta. Virallisilla muutosorganisaation sivuilta (<https://kimpassa-allihopa.fi/>) on luettavissa ajantasaisin tieto prosessista ja sivuja on hyvä seurata. Tämänhetkinen tilanne on se, että aikataulut venyvät, eikä ole selvyyttä milloin maakuntavaalit pidetään. Vaalien siirtyessä myös maakuntauudistus siirtyy. Ensi viikolla todennäköisesti valmistuva perustuslakivaliokunnan lausunto antaa osviittaa jatkosta. Todettiin, että maakuntauudistuksen yhteydessä tehdyn työn hyödyntämisen mahdollisuudet on hyvä miettiä, mikäli uudistus kaatuisi. Tämän hetkisen tiedon perusteella tarkoitus olisi, että lokakuussa pidettäisiin maakuntavaalit ja tammikuussa 2019 maakuntavaalituustot ja maakunnat järjestäytyisivät.

Alatyöryhmä jatkaa teemoittaista valmisteluaan. Maakunta-arkkitehti Kaisa Äijö työskentelee parhaillaan muutosorganisaatiossa 50 % työosuudella ja kokoaa työryhmän tuotoksia yhteen järjestämisen käsikirjaksi. Alatyöryhmän omat Yammer-sivut toimivat jatkossakin valmistelussa viestintäkanavana ja työkaluna.

3. Synergiat toiminnan kehittämisessä ja osaamisen hyödyntäminen maakuntauudistuksessa

Päätös: Keskusteltiin palveluiden muodostamasta synergiasta ja osaamisalojen hyödyntämisestä. Kaisa Äijö esitteli alatyöryhmälle väliraportin pohjalta tekemäänsä luonnosta SALY:n (suunnittelun, alueiden käytön, liikenteen ja ympäristön) palvelukokonaisuuksista ja tavoiteltavasta toimintamallista. Esitys lisätään alatyöryhmän Yammer-sivuille.

Työssä on lähdetty liikkeelle kartoittamalla järjestäjän roolia sekä pohtimalla sitä, miten konserni muodostuu ja miten SALY:n palvelukokonaisuudet sijoittuvat siihen. Pienemmällä kokoonpanolla on pidetty teemoittaisia tapaamisia, ja tämä toimintatapa on osoittautunut toimivaksi. Maakuntauudistuksen osalta valmistelu on hiljattain kunnolla käynnistynyt, kun rekrytoinnit on saatettu loppuun. Valmistelu toimii vahvasti sen varassa, miten yhteistyö kuntien ja sidosryhmien kanssa toimii. Työssä on paljon välillisten vaikutusten koordinoimista ja se on konsernikokonaisuutta valmistellessa hyvä muistia.

Tarkasteltiin maakuntien palvelukokonaisuuksia ja SALY-palveluita sen osana. Suunnittelun, liikenteen ja ympäristön teemakokonaisuus muodostuu alatyöryhmän aiemmin tunnistamista ja kirjaamista palvelukokonaisuuksista (maakuntasuunnittelun ja alueidenkäytön palvelut, liikenteen ja tienpidon palvelut ja ympäristö- ja luonnonvarapalvelut + 25 yksilöityä palvelua). Maakunnan suunnittelu nähdään kaiken "yläotsikkona". Suunnittelussa otetaan huomioon valtakunnalliset tavoitteet sovittaen ne yhteen alueiden käyttöön liittyvien maakunnallisten ja paikallisten tavoitteiden kanssa. Lähtöajatuksena on asiakasnäkökulman kautta miettiä mitä työtä tehdään, miksi ja mitä palvelukokonaisuutemme tuottaa. Jokaiseen kokonaisuuteen on eritelty tavoitteet ja sen sisältämät tehtävät. MRL-muutokset ja kuntien toiminta on tunnistettu tässä yhteydessä myös.

Toimintaa kehitetään synergioiden kautta. Tavoitteena on toimiva ja mahdollisimman vaikuttava organisaatio. On pohdittava, miten asiat kytkeytyvät toisiinsa ja mitä selvitettäviä asioita on (esim. henkilöllikenteen järjestäminen ja sote-kuljetukset). Tunnistetaan synergioita sisältävät palvelukokonaisuudet, tarkasteltavien palveluiden synergiahyödyt sekä kuvataan riskit ja keinot, joilla vaikuttavuutta voidaan lisätä väliraportin palvelukohtaisia tuloksia ja jo tehtyjä tarkasteluja hyödyntäen. Synergioita tarkastellaan monesta eri näkökulmasta, kuten palveluiden ja yhteistyöalueiden, maakunnassa tehtävien suunnitelmien (foorumit, ohjelmat, strategiat) sekä sidosryhmien kautta. Väliraportissa määritellyistä palveluista esiin ydinpalveluina nousivat alueiden suunnittelu ja käyttö, liikennejärjestelmäsuunnittelu, alueellinen tienpito ja yhteistyöalue, merialuesuunnittelu ja yhteistyö, vesien ja -merenhoito, luonnonarvot ja -varat ja vesitalous sekä kulttuuriympäristöt. Horisontaalisena toimintona nähdään ympäristötiedon tuottaminen ja ympäristötietoisuuden edistäminen, yleinen etu ja yhteensovittava suunnittelu.

Keskustelu:

Tulevaisuuden ennakointi

Tällä hetkellä on keskitytty enemmän nykytilan tunnistamiseen, tulevaisuuden ennakointi ja sen hyödyntäminen on hyvä ottaa huomioon valmistelussa. Esimerkiksi yliopistojen kanssa olisi tärkeä tehdä yhteistyötä. Kuntien osuutta on painotettava, silloista pyrittävä pääsemään eroon ja vuoropuhelua on oltava moneen suuntaan. Todettiin, että suunnittelu kokonaisuudessaan on ennakointia ja maakuntakaava on tästä hyvä esimerkki.

Yleinen etu

Keskusteltiin yleisestä edusta, mitä sillä tarkoitetaan missäkin yhteydessä ja miten määritellä se valmistelutyössä. Luova tulee uudistuksen myötä valvomaan yleistä etua hoitamalla erityislainsäädännön toimeenpano- ohjaus- ja valvontatehtäviä ja tällöin yleisen edun valvonta poistuu maakunnilta. Suunnittelijoiden tehtäväksi jää kuitenkin edelleen huolehtia, että se toteutuu. Todettiin, että yleinen etu on osa kaikkea suunnittelua, jota lainsäädäntö ohjaa. Se voidaan nähdä hyvin eri tavalla riippuen tilanteesta ja se kytkeytyy myös ennakkointiin. Taustalla voi olla tulevaisuusnäkökulma ja kestävä ratkaisu. Usein yleinen etu menee yksilön ja pienemmän ryhmän yli riippuen tapauksesta ja kokoluokasta.

Osallistamis- ja vaikutusmahdollisuudet

Kansalaisten osallistamis- ja vaikuttamismahdollisuudet on hyvä muistaa ottaa huomioon valmistelussa. Mitä enemmän osallistamista ja tiedon jakamista eri foorumeilla, sitä enemmän tieto jalkautuu. Perusteilla oleva kumppanuusfoorumi on hyvä verkosto tähän tarkoitukseen, siellä tiedonjakoa ja osallistamista tapahtuu eri teemojen kautta. Merkittiin tiedoksi myös PALO-hanke, jolla haetaan vaikuttavuutta pitkävaikutteiseen päätöksentekoon. Hankkeen pilottina on valmisteilla oleva luonnonarvojen ja -varojen vaihemaakuntakaava.

Konsernitukipalvelujen kysely

Kysely (liikenne, ympäristö, alueidenkäytön suunnittelu) nähtiin tässä tilanteessa hankalana, sillä siinä joudutaan arvuuttelemaan tulevia resurssitarpeita ennen kuin tulevat palvelut ovat selvillä ja missä organisaatiossa toimitaan. Todettiin, että kysely on lähinnä alkuselvittelyä ja se tarkentuu myöhemmässä vaiheessa. Tärkeintä on nyt hahmottaa mitä konsernitukipalveluja yleensä tarvitaan. Jatkossa tulee selvittämistarpeita ja osaamiskartoituksia kokonaiskuvan tarkentuessa.

SLY:n palvelukokonaisuudet ja resursointi

Tarkasteltiin excel-valmistelumatriisia, jonka avulla on tarkoitus määritellä maakuntalaissa määriteltyjen teema-alan tehtävien palvelukokonaisuudet ja miten palvelut tullaan resursoimaan. Nyt on tarkoitus valmistelussa pohtia paljonko tarvitaan jatkossa henkilötyövuosia missäkin palvelussa. Matriisissa on eritelty palveluittain henkilötyövuodet tällä hetkellä ja tavoite, kuinka paljon henkilötyövuosia tarvittaisiin tehtävien hoitamiseksi.

Valmistelun tilanne maakuntauudistuksessa/luonnonsuojelu

Olli Mattila esitteli maakuntauudistuksen valmistelun tilannetta luonnonsuojelun osalta. Luovaan on siirtymässä 50 % henkilötyövuosista ja 50 % maakuntaan. Tällä hetkellä tehdään pääosin Luovassa määriteltyjä tehtäviä, maakunnalle merkittyihin tehtäviin ei ole ollut resursseja. Maakunnat painottuvat eri tehtävissä ja edistämistehtäviä hoidetaan tällä hetkellä hankkeilla ja projekteilla. Käytiin läpi ympäristösuojelun osalta maakuntaan siirtyviä tehtäviä ja keskusteltiin henkilötyövuosien kirjaamistavasta. Pienemmissä ryhmäkeskusteluissa jatkotyöstetään asiaa ja täydennetään excel-matriisia teeman osalta. Esitys lisätään alatyöryhmän Yammer-sivuille.

4. Mahdolliset muut asiat

Päätös: 2. varapuheenjohtaja Matti Vehviläinen kertoi maakuntauudistuksen ja liikennehallinnon valmistelun tilanteesta Lounais-Suomessa. Maantieläki (maakuntalaissa tarkoitettujen liikennettä ja tienpitoa koskevien tehtävien siirto valtiolta maakunnille) on tällä hetkellä eduskunnassa käsittelyssä. Lakiehdotus liikennejärjestelmästä ja maanteistä (maanteitä koskevan lainsäädännön uudistaminen) on käsittelyssä ja tulee tänä vuonna voimaan maakuntauudistuksen tilanteesta riippumatta.

Käytiin läpi keskeisiä asioita valmistelun osalta ja tehtävien siirtoja liikennehallinnossa. Tarkasteltiin Varsinais-Suomen ja Satakunnan maakuntauudistusvalmistelun tilannetta. Tienpito- ja liikennetehtävien osalta on hahmoteltu konsernihallinnon ulkopuolista yksikköä, jossa hoidettaisiin kaikki tienpitoalueen tehtävät. Maakuntien konsernirakenteessa hoidettaisiin liikennejärjestelmäpalveluun, koordinoimiseen ja järjestämiseen liittyvät tehtävät. On suunniteltu toimielin- ja liikelaitosmallia, joista edellinen nähdään todennäköisempänä. Yhteistyömallista on käyty alustavia keskusteluja kahden maakunnan pohjalta. Esitys lisätään alatyöryhmän Yammer-sivuille.

5. Kokousaikataulu ja jatkotoimenpiteet

Päätös Seuraava kokous pidetään 16.8.2018 klo 13.00 Varsinais-Suomen liitossa, nh. Tammessa.

6. Kokouksen päättäminen

Päätös Puheenjohtaja. Heikki Saarento päätti kokouksen klo 15.30.

Lisätietoja: sihteerin Erika Mäkeläinen, puh. 0400 600 288, etunimi.sukunimi@varsinais-suomi.fi